

Ammatillisen kuntoutuksen lainmuutoskoulutus 7a§ 7.2.2019

Mitä nuoren ammatillinen kuntoutus tarkoittaa kuntoutukseen ohjautumisessa?

Kelan kuntoutukseen
ohjautuminen:
Asiakkaalla on sairaus tai
vamma, joka heikentää työ-
opiskelu- tai toimintakykyä

Perinteisen
ohjautumisen
väylä
lääkärintlausun
non perusteella
edelleen, jos
nuorella on
sairaus tai
vamma

1.1.2019 lukien

Uusi väylä Kelan
ammattilliseen
kuntoutukseen nuorille:
Ei sairautta tai vammaa vaan
toimintakyvyn olennainen
heikentyminen estämässä
työhön tai opiskelemaan
suuntaamista

Varhaisemmassa vaiheessa ammatillisen
kuntoutuksen palveluihin ilman
lääkärintlausuntoa

Lainmuutoksen pääkohdat

Kela|Fpa[®]

Nuoren ammatillisen kuntoutuksen tavoite 1/2

- Nuoren ammatillisen kuntoutuksen tavoitteena on tukea ja edistää vaikeassa elämäntilanteessa olevien ja syrjäytyneiden nuorten toimintakykyä, elämänhallintaa sekä valmiuksia ja kykyä opiskella ja työllistyä
- Tavoitteena on erityisesti parantaa opiskelun ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten asemaa ja heidän tulevaisuuden mahdollisuuksiaan kouluttautua ammattiin ja osallistua työelämään
- Tavoitteena on, että opiskelun ja työelämän ulkopuolella tai muutoin syrjäytymisvaarassa olevat nuoret pääsevät joustavasti ammatilliseen kuntoutukseen ja siten etenemään opintu- ja työllistymispolulla

Nuoren ammatillisen kuntoutuksen tavoite 2/2

- Tavoitteena on, että kuntoutus voi käynnistyä matalalla kynnyksellä ja varhaisessa vaiheessa, mikä ehkäisee ennalta vaikeuksien pitkittymistä ja monimutkaistumista
- Keskeisenä tavoitteena on tunnistaa nuoren omat vahvuudet ja voimavarat sekä tukea ja vahvistaa niitä
- Lisäksi tavoitteena on tukea nuoren omaa motivaatiota, kiinnostusta opiskeluun ja työllistymiseen sekä tulevaisuuden suunnittelua.

Kenelle kuntoutus 7a§:n mukaan on tarkoitettu eli kohderyhmä

- Tarkoitettu erityisesti nuorille, jotka ovat ilman opiskelu- tai työpaikkaa tai joiden opiskelu on vaarassa keskeytyä.
- Yhteistä kaikille kohderyhmään kuuluville nuorille on se, etteivät he yksin kykene tai ole motivoituneet suunnittelemaan elämäänsä eteenpäin tai luomaan tavoitteita tulevaisuudelle.
- Myönnetään nuorelle,
 - jonka toimintakyky on olennaisesti heikentynyt ja jolla ei ole todettua sairautta eikä hän tarvitse lääketieteellistä selvitystä terveydentilastaan
tai
 - jonka toimintakyky on olennaisesti heikentynyt ja jolla voi olla myös diagnosoitu sairaus, mutta nuoren työ –tai opiskelukyky ei ole olennaisesti heikentynyt
- Ei myönnetä nuorelle,
 - jolla on akuutti psykoosi
 - jolla on akuutti hoitoa vaativa päihdeongelma, joka estää kuntoutukseen osallistumisen

Kohderyhmä – kenelle tarkoitettu

- Esimerkkejä nuoren elämäntilanteista
 - nuori on asiakkaana esimerkiksi Ohjaamossa, Etsivässä nuorisotyössä, sosiaalitoimessa, TYP-toimipisteessä, TE-palveluissa, työpajalla tai muulla taholla. Kumppanin asiantuntija-arvion mukaan olennaisesti heikentynyt toimintakyky haittaa tai estää opiskelumahdollisuuksien selvittelyä ja opintojen suunnittelua tai työllistymistä
 - nuori on keskeyttänyt opintonsa tai opinnot ovat vaarassa keskeytyä
 - nuori on keskeyttänyt ase- tai siviilipalveluksen ja elämäntilanne on selkiytymätön
 - nuori pyrkii päihdeongelmastaan huolimatta muuttamaan elämäänsä sekä tarvitsee muutokseen hoidon ja päihdekuntoutuksen ohella muuta kuntoutuksellista tukea
 - nuori on vapautumassa tai vapautunut vankilasta ja ammatillinen jatkosuunnitelma on epäselvä.

Kuntoutuslain 7a§ 1 mom. Nuoren ammatillisen kuntoutuksen järjestäminen

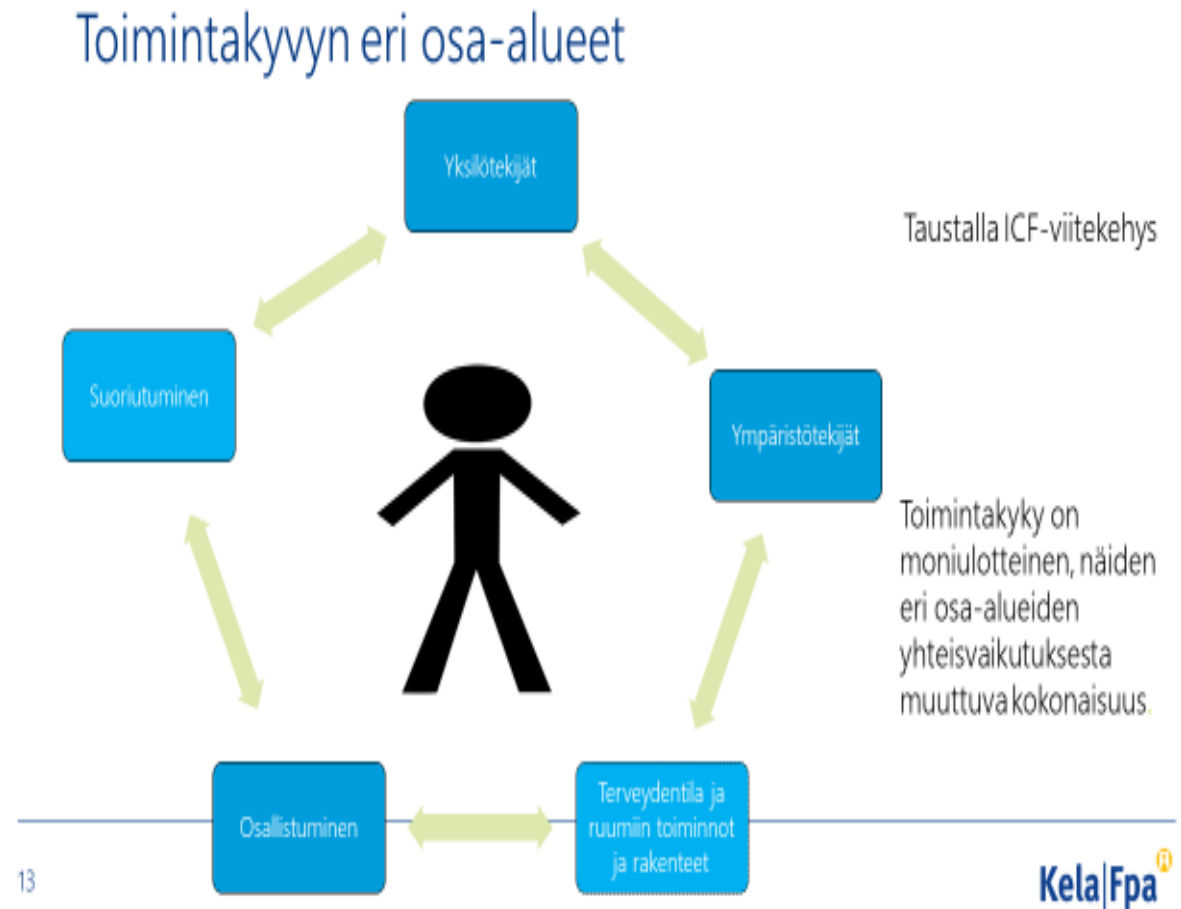
Kansaneläkelaitos järjestää 16-29- vuotiaalle vakuutetulle ammatillista kuntoutusta (nuoren ammatillinen kuntoutus), jos:

- 1) vakuutetun toimintakyky on olennaisesti heikentynyt;
- 2) kuntoutus on tarkoituksenmukaista vakuutetun toimintakyvyn ja elämänhallinnan sekä opiskelu- tai työllistymisvalmiuksien tukemiseksi tai edistämiseksi; ja
- 3) kuntoutus on tarpeen tukemaan tai edistämään vakuutetun kykyä opiskella tai työllistyä.

Kuntoutuslain 7a§ 2 mom. Nuoren ammatillisen kuntoutuksen järjestäminen

Vakuutetun toimintakyvyn heikentymistä arvioitaessa otetaan kokonaisvaltaisesti huomioon hänen toimintakykynsä vaikuttavia tekijöitä erityisesti suoriutumisen, osallistumisen, yksilötekijöiden ja ympäristötekijöiden osa-alueilta.

Vakuutetun toimintakyky on olennaisesti heikentynyt, jos heikentyminen toimintakyvyn **jollakin** osa-alueella rajoittaa hänen tulevaisuuden suunnitteluun tai opiskelemaan tai työelämään pääsyään taikka estää häntä jatkamasta opintojaan.

Nuoren ammatillisen kuntoutuksen palvelut

- Selvittäviä ja arvioivia palveluja järjestetään esim. silloin kun nuori tarvitsee ammatillisen suunnitelmansa tueksi kokonaistilanteen arviointia ja tietoa eri vaihtoehtoista.
- Nuori voi hakea valmentavaan palveluun esim. silloin kun hän tarvitsee henkilökohtaista tukea tulevaisuuden suunnitteluun, opiskeluun, siirtymiseen opiskelemaan tai työelämään.
- Nuorten ammatillisena kuntoutuksena järjestetään Aksea (ammatillinen kuntoutus selvitys), työllistymistä edistävää ammatillista kuntoutusta (TEAK), koulutuskokeiluja ja NUOTTI-valmennusta.

Yhteistyö nuoren ammatillisessa kuntoutuksessa 1/2

- Nuoren ammatillisen kuntoutuksen palveluissa tehdään yhteistyötä nuoren kannalta tarpeellisten toimijoiden kanssa. Lain yhteistyövelvoite koskee Kelaa, nuorten kanssa toimivia ja ohjaavia tahoja (esimerkiksi Etsivä nuorisotyö, Ohjaamot, sosiaalitoimi, nuorisotyötä tekevät järjestöt, nuorten työpajat, TYP ja TE-hallinnon palvelut, oppilaitokset) sekä nuoren ammatillisen kuntoutuksen palveluntuottajia.
- Lain tavoitteen toteutumisen kannalta suuri merkitys on sillä, että eri tahoilla tunnistetaan nuoret, jotka voisivat hyötyä nuoren ammatillisen kuntoutuksen palveluista ja että nuoret ohjataan hakemaan kuntoutusta Kelasta.
- Ohjaavien tahojen vastuulla on motivoida ja tukea nuorta ammatillisen kuntoutuksen hakemisessa ja tehdä yhteistyötä Kelan kanssa hakemisvaiheessa ja tarvittaessa myöhemminkin.

Yhteistyö nuoren ammatillisessa kuntoutuksessa 2/2

- Yhteistyön tekeminen on välttämätöntä, jotta nuoren kuntoutukselle asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Jokaisen nuoren kanssa toimivan tahon tulee huolehtia nuoren kuntoutumisprosessista oman vastuualueensa osalta.
- Yhteistyöllä turvataan yksilöllisesti nuoren tarvitsemien palvelujen ja mahdollisesti pitkäjänteisen tuen yhteensovittaminen.
- Kelan tulee lainmuutoksen johdosta entisestään tehostaa yhteistyökanavia ja menetelmiä muiden viranomaisten suuntaan ja tarjota tukea yhteistyötahoille kuntoutustarpeessa olevien nuorten tunnistamisessa ja kuntoutukseen ohjaamisessa.
- Tavoitteena on, että palvelujen sisältöä suunniteltaessa ja kehittäessä Kela tekee yhteistyötä erityisesti etsivän nuorisotyön, nuorten työpajojen ja sosiaalihuollon kanssa päällekkäisten palveluiden välttämiseksi ja tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden rakentamiseksi.

Pääpointteja

- 16-29-vuotiaille nuorille kuntoutusta voidaan myöntää sekä ammatillisena kuntoutuksena (6§) että nuoren ammatillisena kuntoutuksena (7a§).
- Nuorella ei tarvitse olla todettua sairautta eikä hän tarvitse lääketieteellistä selvitystä terveydentilastaan, riittää että toimintakyky on olennaisesti heikentynyt jollain osa-alueella (7a§).
- Yhteistyövelvoite on tuotu lain tasolle.

Nuoret ja opiskelu

- Opiskelijan on mahdollista saada nuoren ammatillista kuntoutusta, kun toimintakyvyn heikentyminen estää häntä jatkamasta opintojaan tai opinnot ovat keskeytyneet tai ovat vaarassa keskeytyä
- Opiskelijan eroamista oppilaitoksesta ei edellytetä
- Nuorella voi olla opiskeluoikeus, mutta opinnot eivät tosiallisesti etene, eikä nuori saa opintosuorituksia aikaan
- Opinnot ovat vaarassa keskeytyä tästä syystä
- Oppilaitoksen tukitoimia on käytetty nuoren avuksi, mutta ne eivät ole olleet riittäviä

Nuoren ammatillisen kuntoutuksen suhde opiskeluhuoltoon

- Opiskeluhuoltoon sisältyvät opiskeluhuolto sekä opiskeluhuollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut.
- Nuoren ammatillinen kuntoutus eroaa opiskeluhuollon palveluista siinä, että kyseessä on kuntouttava palvelu.
- Nuoren ammatillisella kuntoutuksella edistetään yksilöllisesti nuoren toimintakykyä ja kykyä opiskella ja siten mahdollistetaan opintojen jatkaminen.
- Jos opiskeluhuollon tukitoimet eivät ole nuoren tilanteessa olleet riittävät, nuori ohjataan Kelaan saamaan lisätueksi ammatillisen kuntoutuksen palveluja.

Toimintakyvyn arviointi 16–29-vuotiailla nuorilla.
Suositus avuksi Kelan ammatilliseen kuntoutukseen ohjattaessa

Kela|Fpa[®]

- Mitä heikentyneellä toimintakyvyllä tarkoitetaan, miten se uudessa laissa määritellään?
- **ICF-viitekehys**
 - Kansainvälisyys, myös Suomessa yleisesti hyväksytty toimintakyvyn tarkastelun viitekehys
 - Mahdollistaa toimintakyvyn tarkastelun useista eri näkökulmista
 - Huomioi myös vahvuudet ja taidot, osaamisen
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoima, monialainen työryhmä 1.3.2018 - 30.6.2018.

Julkaistu Kelan Kuntoutusta kehittämässä-
julkaisusarjassa:

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/250244>

Suosituksen tarkoituksena on auttaa
kentällä nuorten kanssa ns. ensilinjassa
työskenteleviä ammattilaisia **tunnistamaan**
ne ilman lääketieteellistä diagnoosia* olevat
nuoret, joiden toimintakyky on olennaisesti
heikentynyt ja joille ammatillinen kuntoutus
olisi oikea-aikaista.

*Kohderyhmään voivat kuulua myös nuoret, joilla on sairaus tai vamma, mutta siitä ei aiheudu heille tällä hetkellä merkittävää haittaa eikä heillä ole jatkuvaa hoitosuhdetta

Erja Sandberg

Sari Jokinen

Jukka Kärkkäinen

Riikka Lämsä

Jan Löfstedt

Rut Nordlund-Spiby

Marjaana Pajunen

Helka Raivio

Johanna Rouvinen

Heli Valkeinen

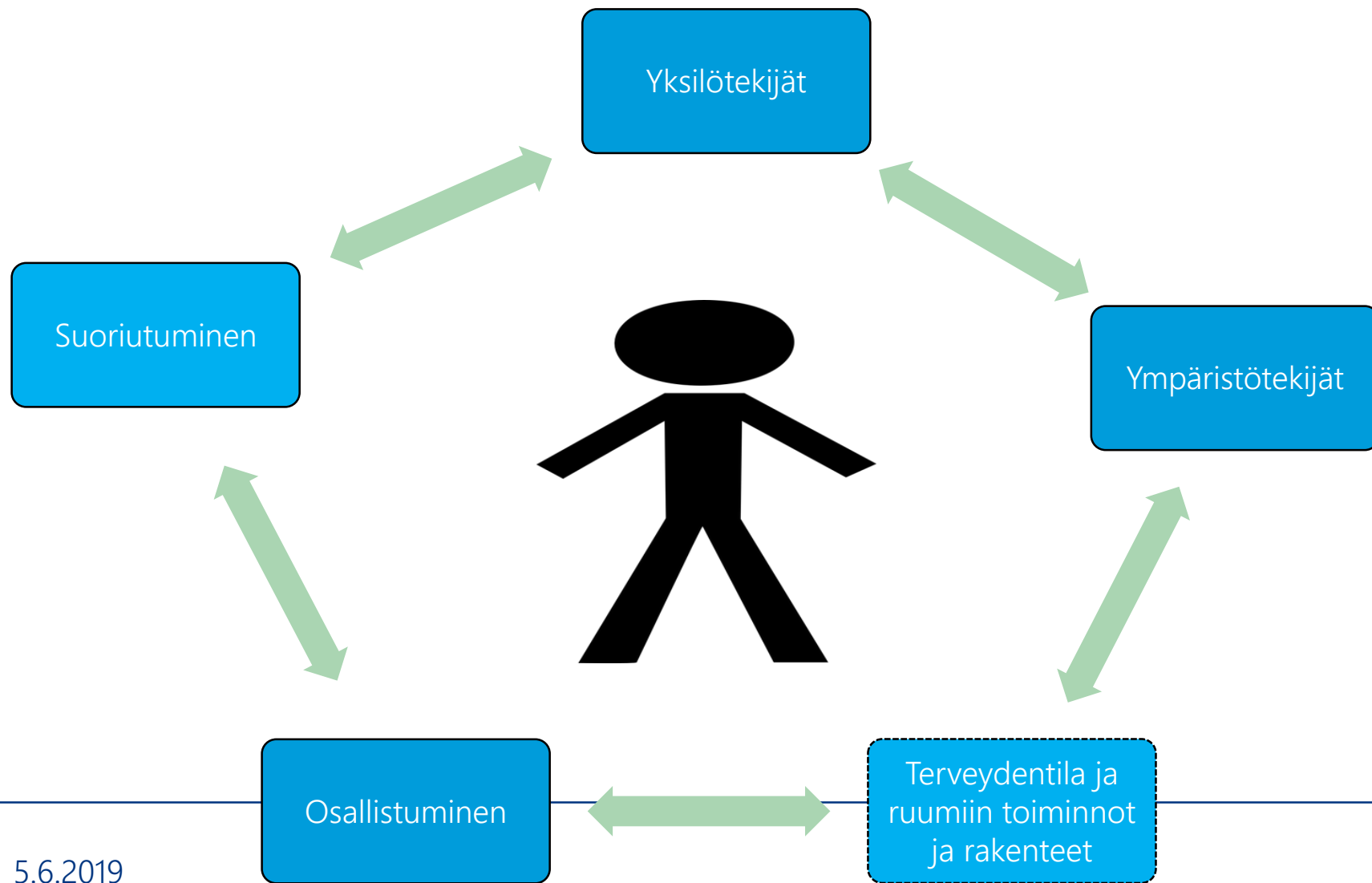

TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI 16–29-VUOTIAILLA NEET-NUORILLA

Suositus avuksi Kelan ammatilliseen kuntoutukseen ohjattaessa

Toimintakyvyn eri osa-alueet

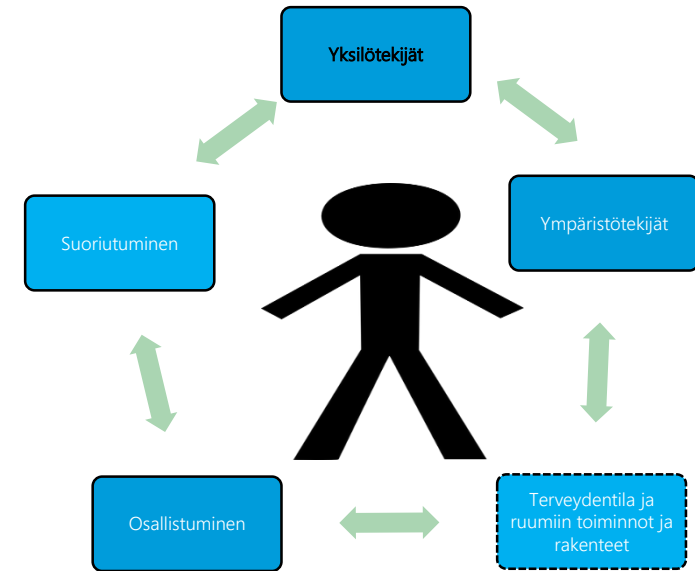

Taustalla ICF-viitekehys

Toimintakyky on moniulotteinen, näiden eri osa-alueiden yhteisvaikutuksesta muuttuva kokonaisuus.

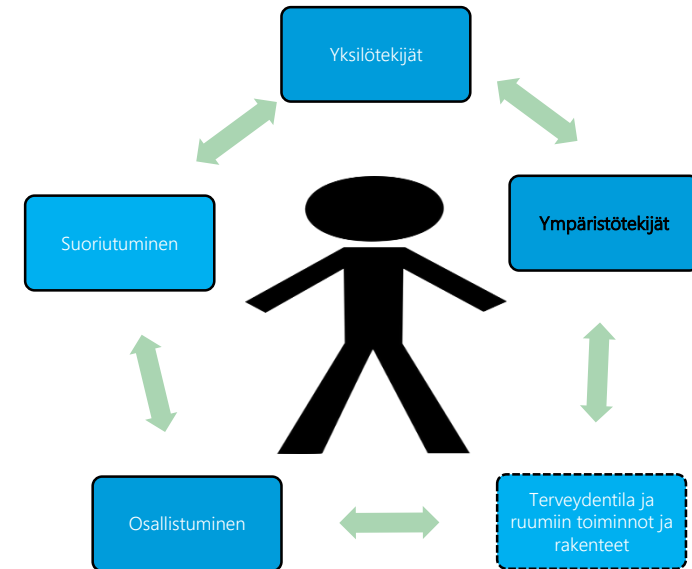
Yksilötekijät

- Nuoren voimavarat
 - Miten nuori arvioi oman jaksamisensa?
 - Mikä auttaa nuorta jaksamaan? Miten nuori kohtaa vaikeita asioita?
- Milloin nuori luovuttaa ja miksi?
- Missä tilanteissa nuori on kokenut onnistumista? Miten nuori toimi tilanteessa, jossa asiat menivät hyvin?
- Miten nuori uskoo itseensä ja siihen mitä tavoittelee ja tekee?
- Mitä nuori haluaa muuttaa elämässään ja millaista apua hän siihen itse haluaa?
- Mitä tietoa ja tukea nuori kokee tarvitsevansa tulevaisuudensuunnitelmiinsa?
- Mikä työ nuorta kiinnostaa? Missä työssä hän toivoisi onnistuvansa?

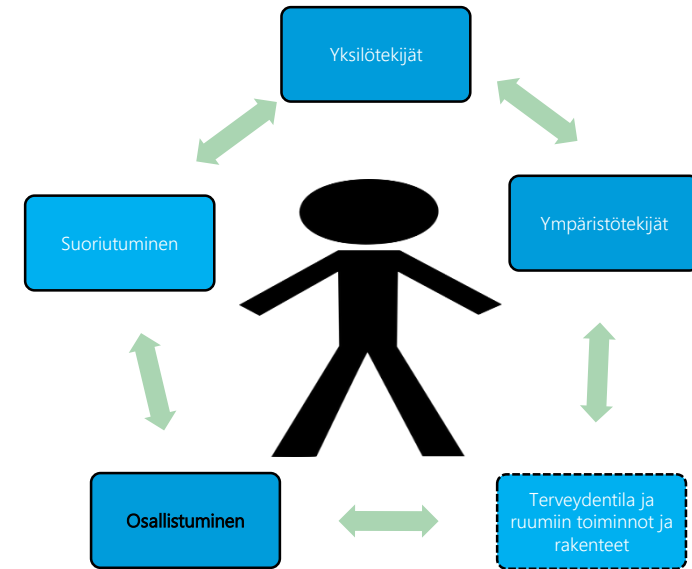
Ympäristötekijät

- Miten ja missä nuori asuu ja liikkuu?
- Mistä paikoista nuori on saanut apua vaikeaan elämäntilanteeseensa?
- Millaista apua ja milloin nuori on saanut esim. terveydenhuolloilta tai muilta nuoren mainitsemissa tahoilta?
- Miten vanhemmat tai muut läheiset ovat auttaneet ja auttavat nuorta?

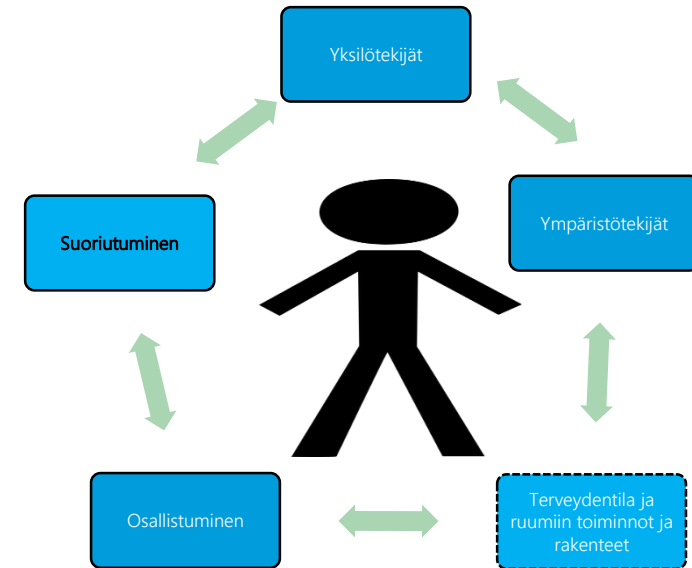
Osallistuminen

- Millaiset vuorovaikutustaidot nuorella on?
- Syntyykö nuoreen kontakti helposti vai vetäytyykö nuori?
- Millaisia ystävyys –ja läheissuhteita nuorella on?
- Mitä nuori tekee vapaa-aikana (esim. harrastus, vapaaehtoistyö)?
- Mitkä ovat nuoren kiinnostuksen kohteet?
- Miten nuori osallistuu esim. Ohjaamon, TYP:n tai Etsivän nuorisotyön tarjoamaan palveluun?

Suoriutuminen

- Miten nuori huolehtii itsestään ja kodistaan? (peseytyminen, pukeutuminen, kodin askareet)
- Miten nuori osaa hoitaa raha-asioitaan?
- Missä tilanteessa nuori tarvitsee asiantuntija-apua?
- Mitkä asiat koulussa kiinnostivat? Missä nuori tunsi olevansa hyvä koulussa?
- Millaista tukea nuori kokee tarvitsevansa tulevissa opinnoissa tai työssä?

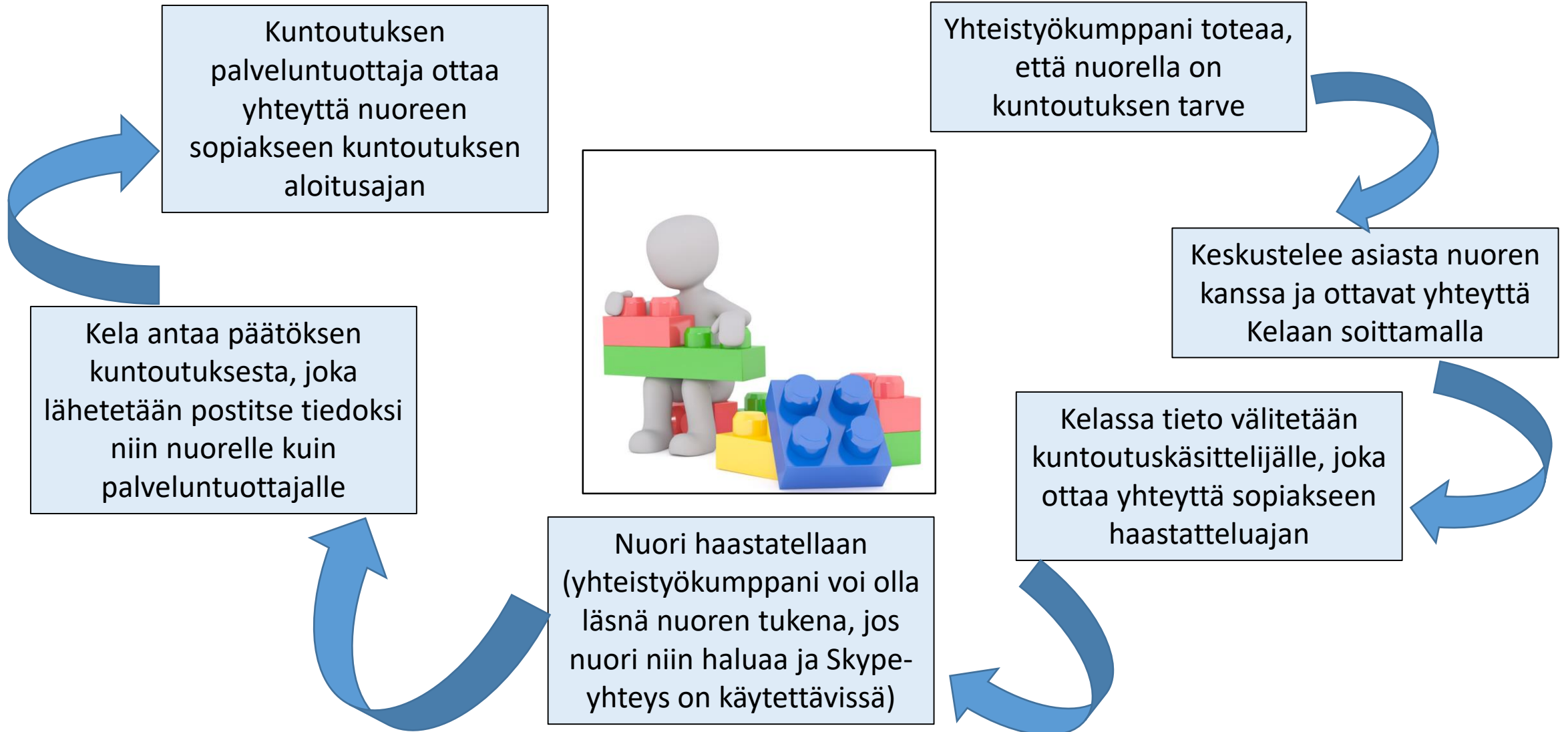

Nuoren toimintakyky on olennaisesti heikentynyt, kun heikentyminen jollakin toimintakyvyn osa-alueella estää/vaikeuttaa nuorta suunnittelemasta tulevaisuuttaan tai pääsemään työhön tai opiskelemaan (KKRL 7 a§)

Ohjaaminen ja hakeminen sekä suhde muuhun kuntoutukseen

Kela|Fpa[®]

Nuoren polku ammatilliseen kuntoutukseen

Ei lomakkeita – Ei lääkärinlausuntoa

Nuori voi ohjautua kuntoutuspalveluihin:

- 1) Nuori itse tai hänen läheisensä ottaa yhteyttä Kelaan
 - 2) Yhteistyötaho (esimerkiksi Etsivä nuorisotyö, ohjaamot, sosiaalitoimi tai muu nuoren kanssa työskentelevä taho) ottaa nuoren kanssa yhteyttä Kelaan
 - 3) Kelan etuuskäsittelijä tai palveluneuvoja tunnistaa kuntoutuksellisen tuen tarpeessa olevan nuoren
- Kelan kuntoutuksen etuuskäsittelijä haastattelee nuoren ja ottaa vastaan suullisen hakemuksen
 - Nuoren ei tarvitse toimittaa hakemusta tai lääkärinlausuntoa Kelaan

Yhteistyö palveluntuottajien ja Kelan välillä

- Miten otat yhteyttä nuoren asioissa Kelaan?
 - Puhelimitse: Kuntoutuksen viranomaislinja 020 692 235 ma-pe klo 9-16
 - Vakuutuspiirikohtaiseen skype-rinkiin ma-pe klo 10-15 (tarvitaan federoitu yhteys):
 - tyokyky.lantinen@kela.fi (Kelan Läntinen vakuutuspiiri)
 - tyokyky.keskinen@kela.fi (Kelan Keskinen vakuutuspiiri)
 - nuoret.etelainen@kela.fi (Kelan Eteläinen vakuutuspiiri)
 - nuoret.itainen@kela.fi (Kelan Itäinen vakuutuspiiri)
 - nuoret.pohjoinen@kela.fi (Kelan Pohjoinen vakuutuspiiri)

Toimintakyky:

- Tuen tarvetta arjessa ja käytännön asioiden hoitamisessa
- Tuen tarvetta itsenäistymisessä
- negatiivisia psyykkisiä oireita, kuten ahdistusta, surua, pelkoa ja epäonnistumisen tunteita ja kertoo niiden johtuvan elämäntilanteestaan

- Halu oppia elämään itsenäisesti ja pysyä päihteettömänä ja rikoksettomana
- Tavoitteena työllistyminen

21-vuotias
nainen

Suorittanut siivousalan perustutkinnon v.2016
Työkokemusta
vuokratyöfirman kautta

Suorittaa
vankeusrangaistusta,
päässyt koevapauteen

Asuu ensimmäistä kertaa
yksin

- Nuorelle on laadittu koevapauden edellyttämä viikkotuntisuunnitelma, joka sisältää työskentelyä työvoimaa vuokraavan yrityksen kautta hallisiivouskohteissa.
- Viikkotunteja voi olla 10h/viikko tai välillä enemmän, riippuen muusta toimintavelvoitteen täyttävästä ohjelmasta

Kuntoutus nuoren tilanteessa

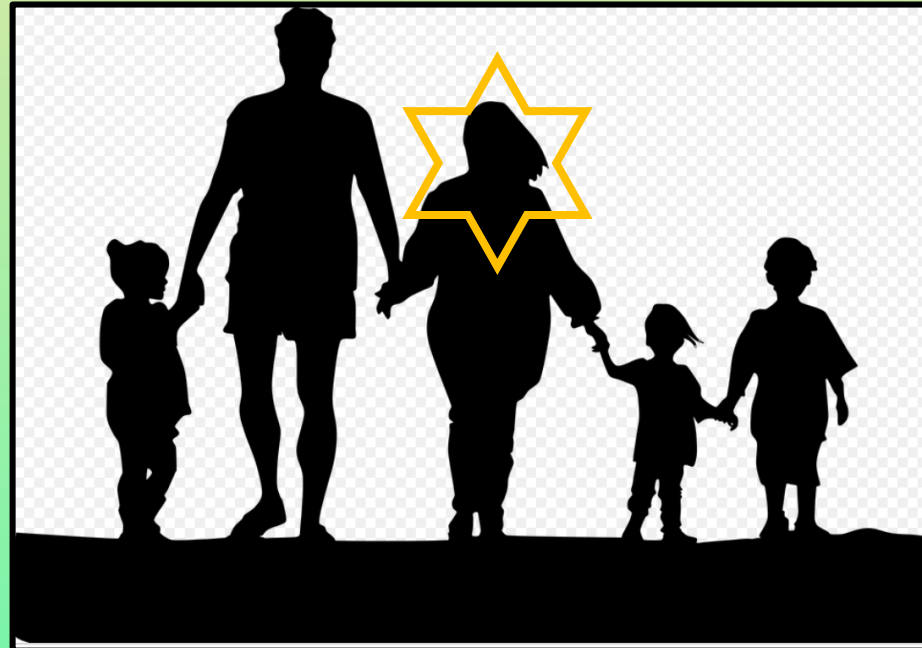
- Nuorelle on myönnetty NUOTTI-valmennus
 - tavoitteena tukea ammatillisia tavoitteita ja siirtyä saattaen pois Rikosseuraamuslaitoksen ohjauksesta yhteiskunnan muihin palveluihin
- Nuoren kohdalla voidaan luoda tarvittava tukiverkko NUOTTI-valmennuksen kautta

28-vuotias
nainen

Perhe:
Puoliso ja kolme lasta

Toimintakyky:

- Jaksamattomuus
- Jännittäminen
- Toivottomuus
- Kokee, että vammaisen lapsen hoitaminen vie kaiken energian
- Aiemmin mielialaoireilua, terapiaa, ei hoitokontaktia nykyhetkessä

- Lähihoitaja, ei ole juurikaan työskennellyt kodin ulkopuolella
- Toimii keskimmäisen, vaikeavammaisen lapsensa omaishoitajana, saa omaishoidonkorvausta kunnalta

Toiveena olisi löytää muuta työtä kuin hoitoalan työtä; TE-toimistosta ei ole saanut esim. työkokeilua, koska toimii omaishoitajana

Kuntoutus nuoren tilanteessa

- Nuorella on negatiivisia tunteita, kynnys siirtyä kotoa työelämään sekä epävarmuutta ammattialasta.
- NUOTTI-valmennus myönnetty tukemaan nuoren ammatillisia tavoitteita ja työelämään siirtymistä

21-vuotias
mies

Toimintakyky:

- Lievää ahdistuneisuutta
- motivaatio-ongelmia
- "mikään ei kiinnosta"
- yksinäisyyttä

Opiskelee liiketalouden
perustutkintoa toista
vuotta

- Aloittanut syyslukukauden elokuussa opintojen alkaessa, mutta syyskuusta lähtien ei ole osallistunut opetukseen eivätkä opinnot ole edenneet.
- Opinnot ovat vaarassa keskeytyä.

- Opinto-ohjaajan kanssa laatinut suunnitelmaa opintojen suorittamisesta
- Tavannut terveydenhoitajaa

Kuntoutus nuoren tilanteessa

- Nähtävissä vaara opintojen keskeytymisestä
- NUOTTI-valmennus myönnetty ehkäisemään opintojen keskeyttämistä ja tukemaan opintojen etenemistä

- Nuoren tavoitteena kuntoutua ja saada elämä hallintaan
- Nuori on hakenut NUOTTI-valmennusta yhdessä psykiatrian poliklinikan sosiaalityöntekijän kanssa
- NUOTTIa haettu lisätueksi nuoren tilanteeseen; nuorella on kapasiteettia eteenpäin menoon, haaveitakin löytyy

Toimintakyky:

- Liikkuu ulkona ja asioilla vain tukihenkilön kanssa
- Hoitosuhde psykiatriselle poliklinikalle, säännölliset käynnit sairaanhoitajan vastaanotolla
- Tukihenkilönä sosiaalisen kuntoutuksen ohjaaja, jota tapaa lähes viikoittain
- Käynnistymässä sosiaaliohjaajan vetämä arjenhallinnanryhmä, jossa omaa elämänhallintaa käydään läpi

28-vuotias mies

- Suorittanut peruskoulun
- Ei ammatillista koulutusta

- Peruskoulun jälkeen sai opiskelupaikan ammattikoulusta, mutta ei aloittanut opiskelua; olisi pitänyt muuttaa toiselle paikkakunnalle eikä saanut organisoitua muuttoa
- Ollut toimeentulotuen varassa peruskoulun jälkeen usean vuoden ajan
- TE-palveluiden kautta v. 2010 ohjattu terveydentilaselvittelyyn, todettu työkyvyttömäksi ja saanut vuoden sairauspäivärahaa
- Työkyvyttömyys jatkunut ja nuori on ollut kuntoutustuella usean vuoden ajan, syynä psyykkiset ongelmat

- Asuu maalla, lähimpään kauppaan 30 km, puulämmitteinen talo

Kuntoutus nuoren tilanteessa

- Nuorelle ei ole myönnetty NUOTTI-valmennusta, se ei ole nuoren tilanteessa tarkoituksenmukaista
- Nuoren kohdalla työelämään suuntautuminen on kaukana ja hänellä on suuri sosiaalisen kuntoutuksen tarve.

Nuoren ammatillisen kuntoutuksen palvelut

Kela|Fpa[®]

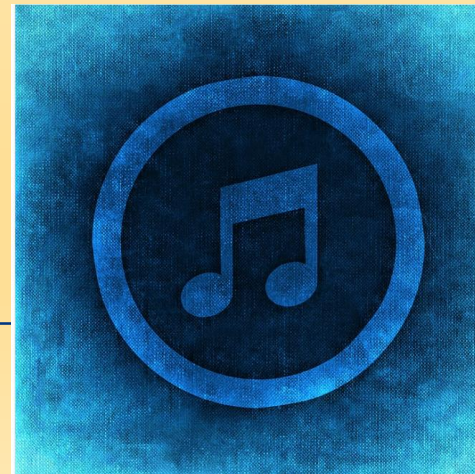
NUOTTI-valmennus

Palvelun sisältö

- Nuori saa tuekseen henkilökohtaisen valmentajan, Kesto 20 x 60 min käyntikertaa
- Lisäksi tarpeellinen verkostotyö ja yhteydenpito
- Ratkaisukeskeinen työote ja toiminnalliset menetelmät
- Valmennus toteutuu pääasiassa arkiympäristössä eli siellä missä nuori liikkuu ja viettää aikaansa

Valmennuksen teemat

- Nuoren vahvuuksien ja toiminnan esteiden kartoittaminen
- Muutosmotivaation vahvistaminen
- Ammatilliselle polulle suuntaaminen

NUOTTI-valmennus

- **Tavoite:**
 - Saada nuori kiinnostumaan elämäntilanteestaan, tulevaisuuden suunnittelusta ja opiskeluun tai työelämään suuntautumisesta
- NUOTTI-valmennus on ammatillista kuntoutusta ja eroaa sosiaalista kuntoutuksesta
 - tavoitteena on nuoren ohjaaminen kohti työelämää.

Sosiaalisen kuntoutuksen ja NUOTTI-valmennuksen ero

Sosiaalihuoltolain 17 §: Sosiaalisella kuntoutuksella tarkoitetaan **sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen** keinoin annettavaa tehostettua tukea sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi.

Kelassa ei ole sosiaalityötä eikä -ohjausta

SOSIAALINEN KUNTOUTUS

- Yksilöllinen psykososiaalinen tuki ja lähityö (esimerkiksi kotikäynnit, tuki omien asioiden hoitamisessa, palveluohjaus) → vahvemman ja pidempiaikaisen tuen tarve
- Erilaiset toiminnalliset ryhmät (esimerkiksi arjen taidot, vuorovaikutustaidot, elämänpiirin avartaminen, taidelähtöiset menetelmät, arkiliikunta), vertaistuki
- Osallistuminen vapaaehtoistoimintaan ja työtoimintaan
- Kaikki asiakkaalle tarjottavat palvelut ja tukitoimet osana henkilön kuntoutussuunnitelmaa

NUOTTI-VALMENNUS

- Henkilökohtainen valmentaja ja verkostotyö
- Ratkaisukeskeinen työote ja toiminnalliset menetelmät
- Tavoitteena suunnata kohti opiskelu- tai työelämää
- Tuen tarve määrällisesti vähäisempää
- Ei ryhmätoimintaa, vapaaehtoistoimintaa eikä työtoimintaa
- Ei edellytä kuntoutussuunnitelmaa
- Ei sisällä sosiaalityötä tai -ohjausta, mutta palvelusta voidaan ohjata tarvittaessa sosiaalitoimeen

Sosiaalisen kuntoutuksen ja ammatillisen kuntoutuksen tavoitteet

Sosiaalisessa kuntoutuksessa yksilöllinen tuki yhdistyy toiminnallisuuteen.

- Tavoite voi olla arkielämän taitojen oppimista, päihteettömän arjen hallintaa, koulutukseen tai työhön tarvittavien asioiden harjoittelua tahi tukea ryhmässä toimimiseen.

NUOTTI-valmennuksessa yksilöllinen valmennus yhdistyy verkostotyöhön.

- NUOTTI-valmennus on ammatillista kuntoutusta ja tavoite ainakin pitkällä tähtäimellä on työelämässä.

Ammatillinen kuntoutus selvitys, kuntoutuspolku, prosessikaavio

Ammatillinen kuntoutus selvitys toteutetaan avomuotoisena kuntoutuksena. Selvityksen kokonaispituus määräytyy yksilöllisesti ja sen kesto on enintään 13 kuntoutuspäivää ja 1-3 seurantapäivää sekä 1-6 palveluntuottajan yhteydenottoa kuntoutujaan. Ammatillinen kuntoutus selvitys toteutetaan kokonaisuudessaan viimeistään 12 kuukauden kuluessa kuntoutuksen alkamisesta.

Alkuvaihe
2-4
kuntoutus-
päivää

- Alkuvaiheen kesto on vähintään 2 tai enintään 4 kuntoutuspäivää. Tämä voidaan toteuttaa yhtenä kokonaisuutena, jaksotettuna tai erillisinä päivinä ennen jatkovaihetta. Jos alkuvaiheeseen sisältyy kuntoutujan motivointia, aloitusosuus on 3-4 kuntoutuspäivää. Tällöin yksi päivä käytetään kuntoutujan motivointiin ja se toteutetaan palveluntuottajan tiloissa.

Jatkovaihe
enintään 9
kuntoutus-
päivää

- Jatkovaiheen kesto on enintään 9 kuntoutuspäivää, joista 1-2 kuntoutuspäivää voidaan toteuttaa etäkuntoutuspäivinä
- Päivät voidaan toteuttaa yhtenä kokonaisuutena, jaksotettuna tai erillisinä päivinä ennen seurantavaihetta.

Seurantavaihe
vähintään
1-3 kuntoutus-
päivää
Seurantavaihe
sisältää
1-6
yhteydenottoa
kuntoutujaan.

- Seurantavaiheen kesto on 1-3 kuntoutuspäivää
- Jos seurantavaiheen kesto on 2-3 kuntoutuspäivää, niin 1-2 kuntoutuspäivää voidaan toteuttaa etäkuntoutuspäivinä.
- Seurantavaihe sisältää 1-6 yhteydenottoa kuntoutujaan.

Ammatillisen kuntoutus selvityksen tavoitteet

- **tunnistaa ja arvioida** vuorovaikutuksessa kuntoutujan kanssa hänen työ- ja toimintakykynsä tai opiskelukykynsä vaikuttavia tekijöitä
- **selvittää** sekä ammatillisen että lääkinällisen kuntoutuksen tarpeet ja mahdollisuudet
- **edistää** kuntoutujan valmiuksia vastata työmarkkinoiden haasteisiin koulutuksen, työelämätaitojen kohentumisen ja henkilökohtaisten voimavarojen kehittymisen kautta
- **ohjata** kuntoutujaa tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja voimavaransa (syrjäytymisen ehkäisy)
- **tukea** kuntoutujan työelämässä jatkamista, työelämään palaamista tai sinne siirtymistä.

Ammatillinen
kuntoutus selvitys tuottaa
yksilöllisen ammatillisen
kuntoutussuunnitelman
kuntoutusvaihtoehtoineen

Ammatillisen kuntoutusselvityksen toteuttaminen

- Ammatillisen tilanteen kartoitus
- Minä toimijana
- Työ- ja toimintakyvyn tukeminen
- Opiskelussa ja työelämässä selviytyminen

Moniammatillinen työryhmä:

- Lääkäri
- psykologi
- sosiaalityöntekijä tai sosionomi (AMK)
- työelämän asiantuntija

Erityistyöntekijät:

- erikoislääkäri
- neuropsykologi
- fysioterapeutti (AMK) tai työfysioterapeutti
- toimintaterapeutti (AMK)
- **nuoriso-ohjaaja**

Erityistyöntekijöistä 16-29- vuotiaille ammatillista kuntoutusselvitystä toteuttavat aina nuoriso-ohjaaja ja kuntoutujan yksilöllisen tarpeen mukaan valitut 1–3 muuta erityistyöntekijää.

Majoitus ja ruokailu ammatillisessa kuntoutusselvityksessä

- Palveluntuottaja järjestää ammatillisen kuntoutus selvityksen aikana majoituksen ja täysihoidon niille kuntoutujille, joilla päivittäinen kulkeminen kotoa ei ole tarkoituksenmukaista esimerkiksi pitkien matkojen tai hankalien liikenneyhteyksien takia
- Palveluntuottaja arvioi, tarvitseeko kuntoutuja majoitusta.
- **Jos alle 18-vuotias kuntoutuja tarvitsee majoituksen kuntoutuksen aikana tai kuntoutusta edeltävänä päivänä, hänen tulee valita sellainen palveluntuottaja, joka järjestää kuntoutuksen ja majoituksen samassa laitoksikössä**
- Palveluntuottaja järjestää kuntoutujalle ruokailun kuntoutuksen aikana.

Milloin ammatillinen kuntoutus selvitys nuorelle?

- nuori on työtön tai nuorella on lyhytaikaisia työsuhteita ja toimintakykyyn liittyvät rajoitteet heikentävät työllistymismahdollisuuksia
- nuori ei kykene asettamaan itselleen opiskelu- tai työelämätavoitetta
- nuorella ei ole opiskelupaikkaa ja toimintakyvyn rajoitteet heikentävät kykyä opiskella
- nuoren aloittamat opinnot eivät etene tai ne uhkaavat keskeytyä
- nuori on keskeyttänyt ase- tai siviilipalveluksen ja elämäntilanne on selkiytymätön
- nuori on vapautunut vankilasta ja ammatillinen jatkosuunnitelma on epäselvä
- nuori tarvitsee moniammatillista tukea ammatillisen kuntoutussuunnitelman laatimiseen, koska hän ei yksin kykene tai ole motivoitunut suunnittelemaan elämäänsä eteenpäin tai luomaan tavoitteita tulevaisuudelle

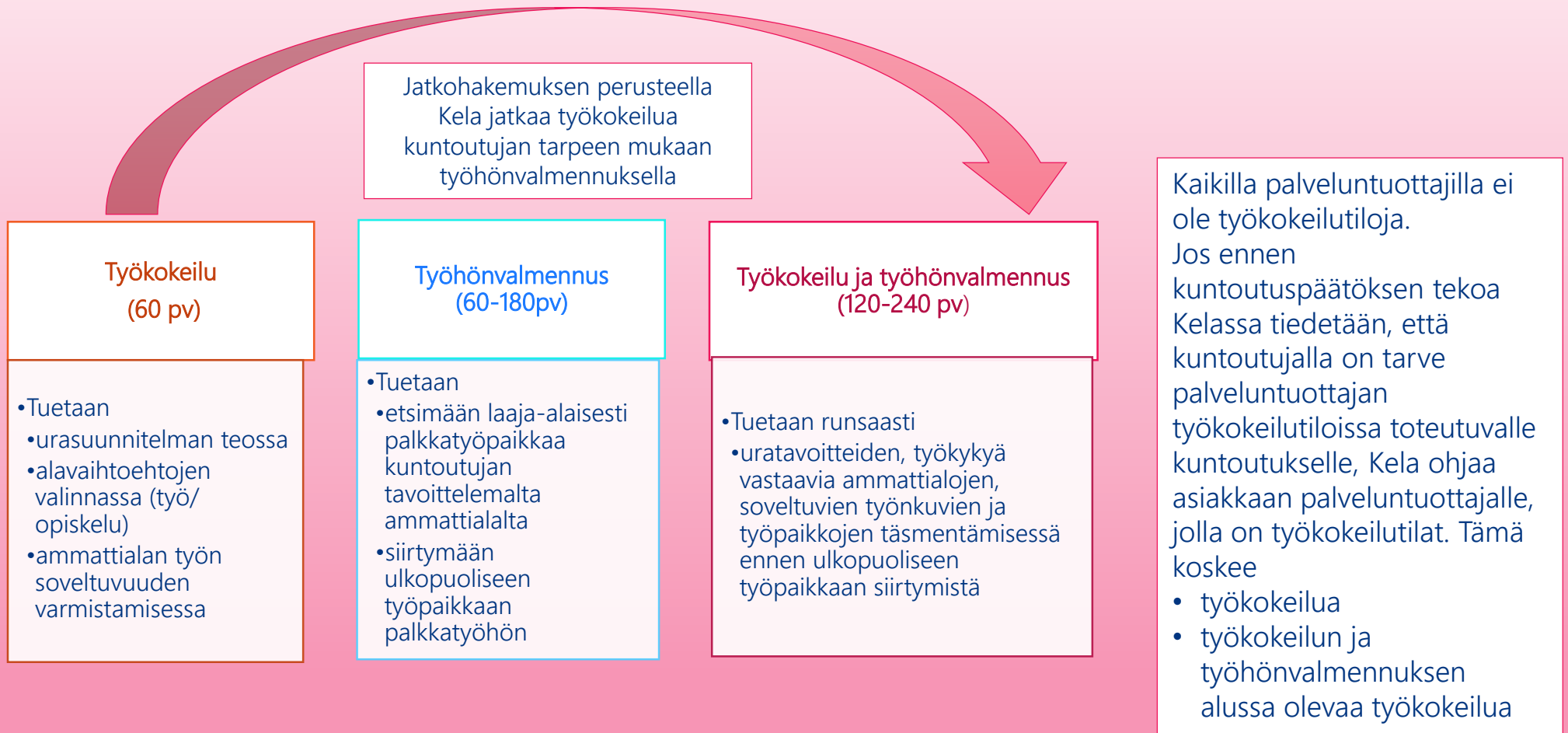
TEAK – työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus

- TEAK sisältää Kelan työkokeilun ja työhönvalmennuksen palvelut
- Kuntoutuksen tavoitteena on tukea siirtymistä palkkatyöhön tai yrittäjäksi
- Kuntoutus on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat tukea
 - soveltuvan ammattialan, opiskelualan tai työtehtävän valintaan ja sen soveltuvuuden varmistamiseen
 - ulkopuoliseen työpaikkaan työllistymisessä ja palkkatyösuhteen muodostumisessa.
 - ammatillisten tavoitteiden, työkykyä vastaavien ammattialojen, soveltuvien työnkuvien ja työpaikkojen täsmentämisessä ennen ulkopuoliseen työpaikkaan siirtymistä.

Työllistymistä edistävässä ammatillisessa kuntoutuksessa on kolme palvelulinjaa

Kela valitsee kuntoutujan kanssa yhden palvelulinjan, joka soveltuu parhaiten kuntoutujan ajankohtaiseen tilanteeseen ja kuntoutustarpeeseen

Kela haastattelee tarpeen mukaan asiakkaan, kertoo palvelulinjojen sisällöstä ja miettii asiakkaan kanssa kuntoutuksessa selvitettäviä asioita

Mitä lain muutos tarkoittaa käytännössä työllistymistä edistävän ammatillisen kuntoutuksen palvelukuvauksessa nuorten osalta?

- toteutuksessa huomioidaan kuntoutujan yksilölliset tarpeet ja kuntoutustavoitteet

Tavoitteena, että **työhönvalmentajatyöpari tukee**

- kuntoutujaa urasuunnitelman teossa, alavaihtoehtojen valinnassa (mm. työkokeilun jlk opiskelu) ja ammattialan työn soveltuvuuden varmistamisessa yksilöllisesti - kuntoutujan pääsyä koko- tai osa-aikaiseen palkkatyöhön avoimille työmarkkinoille, yrittäjäksi tai ammatinharjoittajaksi
- työnantajaa ja työyhteisöä
- Avomuotoista yksilöllistä kuntoutusta - Ryhmämuotoista toimintaa vain, jos se on tarpeen ja tukee kuntoutujan yksilöllisiä kuntoutustavoitteita
- Toteutetaan yhtäjaksoisesti; kuitenkin kuntoutujan tarpeen mukaan

Koulutuskokeilu

- Koulutuskokeilu on tarkoitettu nuorelle, jolla on koulutusalan valinnassa erityisiä vaikeuksia
 - Nuorella voi olla esimerkiksi
 - oppimiseen liittyviä ongelmia
 - motivaatio-ongelmia
 - keskeytyneitä opintoja
- valittavan koulutusalan ja opiskelumuodon kartoittaminen on erityisen tärkeää

- Koulutuskokeilun kesto on max. 10 vrk
- Nuori tutustuu opiskeluelämään ja arvioi kiinnostustaan tiettyyn koulutusalaan
- Samalla hän tutustuu koulutuksen asettamiin vaatimuksiin ja siihen, mitä ammattiala edellyttää
- Nuori etsii itse koulutuskokeilupaikan ja sopii koulutuskokeilun ajankohdasta oppilaitoksen kanssa

Verkostotyö kuntoutuspalveluissa

Verkostotyö

- yhdistää kuntoutujan kanssa toimivien tahojen asiantuntemuksen ja edistää sekä tukee kuntoutujaa saavuttamaan tavoitteensa
- varmistaa kuntoutusprosessin etenemistä
- mahdollistaa moniammatillista asiantuntijuuden jakamista, neuvotteluja, tiedonvaihtoa, keskusteluja
- mahdollistaa nuoren verkoston hyödyntämisen, jotta nuori saa tarvitsemansa tukitoimet ja palvelut
- mahdollistaa tarpeellisten tietojen vaihdon ja nuoren kokonaistilanteen hahmottamisen

Kuntoutusraha, toimeentulo kuntoutuksen aikana

Kela|Fpa[®]

Kuntoutusraha

Kun asiakkaan kuntoutus perustuu **nuoren ammatillisen kuntoutuksen päätökseen** (KKRL 7a§), kuntoutusrahaa maksetaan koko kuntoutuksen arvioidun keston ajan

- Myös ajalta jolloin asiakas odottaa kuntoutuspalvelun käynnistymistä ja kuntoutusjaksojen/päivien välisiltä ajoilta
- Toimeentulo turvattu koko kuntoutuksen keston ajan = kuntoutuspäätöstä seuraavasta päivästä alkaen viimeiseen seurantapäivään asti*
- Ei siirtymisiä etuuksien välillä kuntoutuksen aikana

**Kuntoutusraha käyttäytyy nuoren ammatillisessa kuntoutuksessa ja muussa ammatillisessa kuntoutuksessa eri tavalla*

Kuntoutusraha

- Omavastuu aika 1 päivä
- Maksetaan jokaiselta arkipäivältä = 6 arkipäivää/viikko
- Kuntoutuspäivän kesto ei tutkita Kelassa
- Maksetaan asiakkaan ilmoittamalle pankkitilille maksukausittain jälkikäteen
 - Ensimmäinen maksukausi on 6 arkipäivää maksettavan ajan alusta ja seuraavat kukin 25 arkipäivää.

Kuntoutusraha koko kuntoutuksen ajalle

Kuntoutusrahapäätöksen myöntöaika perustuu arvioon kuntoutuksen toteutusajasta (KKRL 7a§)

- **Ammatillinen kuntoutus selvitys**, kuntoutusraha myönnetään **8 kk ajalle**
- **Työllistämistä edistävä ammatillinen kuntoutus**, kuntoutusraha myönnetään **10 kk ajalle**
- **NUOTTI**-valmennus, kuntoutusraha myönnetään **5 kk ajalle**
- **Koulutuskokeilu**, kuntoutusraha myönnetään **3 kk ajalle**

Hyvä tietää

Kela|Fpa[®]

Kela.fi/yhteistyökumppanit

Kela Suomi

Hae

Henkilöasiakkaat Työnantajat **Yhteistyökumppanit** Tietoa Kelasta

Siirry asiointipalveluun

Käyttökatko verkkoasioinnissa 9.2. klo 06.00-15.00 [Lisätietoja](#)

Kuntoutuskurssi muutamalla klikkauksella

Etsitkö potilaalle sopivaa kuntoutuskurssia? Kokeile uutta pikatyökalua!

Kokeile työkalua >

Asio verkossa

Kirjautu asiointipalveluun Katso-tunnuksella tai erillisellä tunnuksella.

Valitse

Tutustu verkkoasiointiin >

Laskurit >

Tulkkauspalvelut

- > Välitysjärjestelmä
- > Palveluntuottajat
- > Yhteystiedot

Kuntoutuspalvelut

- > Tiedotteet
- > Kurssit
- > Palvelukuvaukset

Asiakaspalvelu

- > Yhteistyökumppanien chatit
- > Puhelinpalvelu
- > Paperilomakkeet
- > Palveluiden esittely
- > Anna palautetta

Terveydenhuolto

- > Lääkekorvaustiedotteet
- > Kuntoutus
- > Lääkärinlausunnot ja -todistukset

Apteekit

- > Apteekkitiedotteet
- > Lääkehaku
- > Kerralla korvattava insuliinimäärä

Kela Suomi

Hae

Henkilöasiakkaat Työnantajat **Yhteistyökumppanit** Tietoa Kelasta

Siirry asiointipalveluun

Käyttökatko verkkoasioinnissa 9.2. klo 06.00-15.00 [Lisätietoja](#)

Asio verkossa

Valitse asiointin aihe

Laskurit >

Kuntoutuspalvelut

Ajankohtaistiedotteet >

Kuntoutuksen palveluntuottajan ohjeet >

Kuntoutuspalvelujen hankinnat

Kuntoutuksen yhteyttiedot palveluntuottajille

Vieraan kielen tulkkaus >

Palvelukuvaukset >

Kurssit >

Ammatilliset kuntoutuspalvelut >

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen palvelut

Kuntoutuspsykoterapia

Neuropsykologinen kuntoutus

Harkinnanvaraiset kuntoutuspalvelut

Kehittämistoiminta >

Esitteet

Lomakkeet ja raporttipohjat >

Tuloksellisuus >

Tilaisuudet >

Yhteistyökumppanit / Kuntoutuspalvelut

Tiesitkö, että...

Kelan kuntoutuksen tavoitteena on säilyttää ja parantaa kuntoutujan työ-, opiskelu- ja toimintakykyä.

Kelan kuntoutuspalvelut

Kela järjestää

- ammatillista kuntoutusta
- vaativaa lääkinällistä kuntoutusta
- kuntoutuspsykoterapiaa
- lääkinällistä kuntoutusta harkinnanvaraisena kuntoutuksena

Kuntoutuksen tavoitteena on säilyttää ja parantaa kuntoutujan työ-, opiskelu- ja toimintakykyä. Kelan kuntoutusta hakevalla tulee olla asianmukaisesti todettu sairaus, vika tai vamma kuntoutuksen perusteena.

Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksissa määritellään kuntoutuksen laatuvaatimukset. Palvelukuvauksien tavoitteena on turvata Kelan kuntoutujille laadullisesti hyvä kuntoutus oikea-aikaisesti sekä varmistaa kuntoutujan oikeudet. Kela kehittää kuntoutuspalvelujen laatua ja vaikuttavuutta uudistamalla kuntoutuksen palvelukuvauksia sekä kehittämis- ja tutkimushankkeiden kautta.

Lue lisää

- > Lait ja asetukset
- > Suunnitelma Kelan harkinnanvaraisen kuntoutuksen varojen käytöstä vuosina 2018-2021
- > Kuntoutus @ Twitter

Ajankohtaista

Palvelemme myös chatissä

Viranomainen tai palveluntuottaja, asiantuntijamme vastaavat kysymyksilsi nopeasti chatissä.

Lue lisää chatistä >

Palveluntuottajahaku

Tutustu kuntoutuksen eri palveluntuottajiin

Yhteistiedot yhteistyökumppaneille

Asioi verkossa

Valitse asiointin aihe

Laskurit

Yhteistiedot yhteistyökumppaneille

Lääkärit ja terveydenhuoltohenkilöstö

Palveluiden esittely

Yhteistyökumppanit / Yhteistiedot yhteistyökumppaneille /

Yhteistiedot yhteistyökumppaneille

Yhteistyökumppanien chatti

Chatissä vastataan viranomaisten ja palveluntuottajien kysymyksiin ma-pe klo 9-15

Voit kysyä

- sairauden ja työkyvyttömyyden perusteella maksettavista etuuksista ja korvauksista
- kuntoutuksesta
- eläkkeistä
- lapsiperheiden tuista
- opiskelijan tuista
- työttömyysetuuksista
- toimeentulotuesta
- sekä asumisen tuista.

Chatissä saa yleisneuvontaa. Siellä ei vastata yksittäistä asiakasta koskeviin kysymyksiin.

Puhelinpalvelu yhteistyökumppaneille

Viranomaislinja 020 692 235 palvelee ma-pe klo 9-16

Soitettuasi viranomaislinjalle valitse, mitä etuutta asiasi koskee:

- 1 Eläkkeet, eläkkeensaajan asumistuki, kuntoutus- ja vammaisetuudet ja sairausetuudet
- 2 Työttömyys, yleinen asumistuki ja asevelvollisen tuet

Henkilöasiakkaat:

- www.kela.fi > Henkilöasiakkaat
- Valtakunnallinen kuntoutuksen palvelunumero 020 692 205
- Kelan toimistot
- Ajanvaraus Kelan toimistoon tai puhelinaika

Palveluntuottajien haku

- Löydät tiedot AKSE:n, TEAK:n ja NUOTTI-valmennuksen palveluntuottajista

Kela

Kuntoutuksen palveluntuottajien haku
Pakolliset tiedot on merkitty tähdellä (*)

Etsin palveluntuottajaa, jolla on oikeus antaa *

- vaativaa lääkinällistä kuntoutusta
- kuntoutuspsykoterapiaa
- harkinnanvaraista kuntoutusta
- ammatillista kuntoutusta

Haku palveluntuottajan nimellä

Hakijan kotikunta *

HELSINKI

Haettava kuntoutus ([Kurssit löydät kuntoutuskurssihausta](#))

Kuntoutusmuoto *

Ammatillinen kuntoutuspalvelus
NUOTTI-valmennus
Työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus
suomi

nikaatiokeinoit

Hae Tyhjennä

Lisätietoa

- > [NUOTTI-valmennuksen palveluntuottajat](#)
- > [NUOTTI-valmennuksen esite \(pdf\)](#)
- > [Palveluntuottajan liite Kelan esitteeseen](#)

[Kela.fi/nuottivalmennus](https://kela.fi/nuottivalmennus)

Kiitos!

